

۱۵۸۵۵۱۰

قدرت و سیاست

مؤلف:

مصطفی، باوه درودی

ارتش جمهوری اسلامی ایران

مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی

زمستان-۱۳۹۶

سرشناسه

: ساوه درودی، مصطفی، ۱۳۴۴

عنوان و نام پدیدآور

: قدرت و سیاست /مؤلف مصطفی ساوه درودی.

مشخصات نشر

: تهران: مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی، ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری

: ۱۳۴ ص.: نمودار.

شابک

: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۴۶-۱۵-۴ : ۱۵۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

موضوع

: قدرت (علوم اجتماعی)

موضوع

: سیاست اجتماعی

شناسه افزود

: مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی

رده بندی کنگره

: ۳۹۰ : ۳۰۳/۱ ج۳۳۰

رده بندی دیویی

: ۳۰۳/۱

شماره کتابشناسی ملی

: ۵۰۱۴۱

نام کتاب: قدرت و سیاست

مؤلف: مصطفی ساوه درودی

ویراستار: مصطفی رضایی

نوبت چاپ: اول

طراح جلد: پوریا زارع

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰۰

ناشر: انتشارات مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی

نشانی: تهران- لویزان - بزرگراه ارتش - روبروی سازمان جنگل ها و مراتع - مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی. صندوق پستی: ۳۶۹۴-۱۶۷۶۵- تلفن

مرکز عرضه محصولات فرهنگی : ۲۲۴۵۰۷۲۸

/حق چاپ برای مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد صیاد شیرازی محفوظ می باشد./

پیشگفتار	۱
گفتار اول - چهار چوب مفهومی قدرت	۷
مفهوم قدرت و پیدایش آن	۹
موضوعات تأثیر گذار بر قدرت	۱۲
مؤلفه های قدرت	۱۷
ابعاد قدرت	۲۰
روش های تولید قدرت	۳۸
تقسیم بندی قدرت از نگاه تفکر	۴۱
جایگاه قدرت در نظریه های امنیت	۴۳
نقش قدرت در امنیت سازی	۵۵
گفتار دوم - چهار چوب مفهومی سیاست	۶۹
مفهوم سیاست و پیدایش آن	۷۱
مفهوم علم سیاست و پیدایش آن	۸۴
موضوعات تأثیرگذار بر علم سیاست	۸۷
رویکردهای مطالعاتی سیاست	۹۸
جامعه شناسی و سیاست	۱۰۳
اهداف سیاست در جامعه	۱۰۶
نقش نیروهای اجتماعی در قدرت سیاسی	۱۰۹
فهرست منابع	۱۲۷

پیشگفتار

قدرت مفهومی است که از دیر باز مد نظر انسان بوده و تلاش برای دستیابی به آن به منظور احراز نوعی برتری جویی مورد توجه قرار داشته است. به نقل از «توسیدید» دگرگونی های سریع در قدرت از مهمترین عوامل بروز منازعاتی بوده که قدرت های بزرگ در آن شرکت داشته اند و این دگرگونی ها عامل اصلی در بروز منازعات بین قدرت های بزرگ بوده است. با گذشت زمان و تغییر فضای جهانی قدرت هم وارد عرصه جدیدی شد در حالی که تا قبل از آن قدرت به معنی برخورداری از سلاح معنا می شد، در عصر اطلاعات رویکرد جدیدی در قدرت به رجا آمد. با عنوان قدرت نرم از آن یاد می شود که مقصود از آن جاذبه فرهنگی و ایدئولوژیکی می باشد. هدف تصرف و تسلط بر افکار و اندیشه است. با این حال نظرات در مورد قدرت به تنوعی گسترده است که هنوز اجماع کاملی در مورد آن وجود ندارد. قدرت را جوهر سیاست می دانند زیرا به سیاستمدار این امکان را می دهد بر اساس آن به نتایج دلخواه خود برسد. در حالی که برخی مانند لیبرال ها قدرت را تمرکز بر حوزه اقتصادی میدانند، عده ای همچنان بر قدرت نظامی تأکید دارند و در پی افزایش قدرت نظامی تلاش می کنند. در عین حال برخی هر دو را مد نظر قرار داده و رسیدن به قدرت برتر در حوزه اقتصاد و سیاست را مبتنی بر تغییر روش در دستیابی به قدرت دانسته و قدرت نرم را مطرح می کنند. این کتاب تلاش دارد تا برای شناخت رابطه بین قدرت و سیاست به مهمترین موضوعات مربوط به این دو واژه و تاثیر آن بر یکدیگر توجه کند. امید است این مهم به دلیل تاثیر بر جامعه و تحولات آن در ردیف موضوعات جامعه شناسی مورد توجه علاقه مندان به حوزه سیاست قرار گیرد. بدیهی است کاستی ها و نواقصی در آن وجود دارد که شایسته است توسط صاحب نظران به نویسنده این کتاب اعلام تا در چاپ های بعدی مورد استفاده قرار گیرد. انشالله.

واژه‌شناسی

تعریف سیاست : علم و فن فرمانروایی است. تدبیر امور را سیاست نامند. ویژگی‌های فردی در آن تأثیر دارد و براساس آن رفتار سیاسی شکل می‌گیرد.

هدف سیاست : در نگاه متفکرین از تفاوتی ماهوی برخوردار است در اندیشه متفکرین اسلامی معنویت‌گرایی ملاک اصلی سیاست است. به طور مثال فارابی سیاست را نشر فضایل اخلاقی می‌داند، غزالی سیاست را ابزاری برای رسیدن به خدا دانسته و امام (ره) سیاست را ابزاری برای مصالح دنیا و آخرت تفسیر می‌کند. در حالی که این هدف در اندیشه لایسزم مبتنی بر اهداف و اندیشه‌های این مکتب بر محور امانیسم و خردگرایی و با تأکید بر علم عقل‌درازا می‌شود. در این مکتب سیاست آن است که هدف را تأمین نماید.

فرهنگ سیاسی : از جهت‌گیری ذهنی ملت به سیاست سخن می‌گوید. فرهنگ سیاسی در طول تاریخ و با توجه به شرایط - هم به یک جامعه ساخته و پرداخته می‌شود و از رابطه بین جامعه و سیاست سخن می‌گویند. ربرشتی - جامع مانند کشورهای انقلابی بالا و در برخی موارد در کشورهای پیشرفته پایین است. فرهنگ سیاسی را نوع مشارکت مردم در صحنه‌های سیاسی تعیین می‌کنند. اگر میزان مشارکت بالا باشد فرهنگ سیاسی بالا و اگر پایین باشد فرهنگ سیاسی پایین است.

مشارکت سیاسی : ریشه مشارکت در نهاد خانواده، مدرسه، اجتماع است. دلایل آن می‌تواند عاطفی، عقلی تا کسب قدرت باشد. مفهوم مشارکت به سبب رای‌دهی داوطلبانه افراد در اجرای اموری است که به آن‌ها مربوط می‌شود. به این ترتیب مشارکت سیاسی به معنای توزیع قدرت و فرآیند قدرت دادن است. لذا به مزاج صاحبان قدرت خوشایند نیست. مشارکت سیاسی به سه نوع تقسیم می‌شود :

- فعال : خودجوش و طبیعی بوده و به صورت سازمان یافته عمل می‌کنند.
- انفعالی (تبعی) : دولت برای حضور مردم دست به تشویق و تهییج توده می‌کند. مثل زمان جنگ. سازماندهی قوی ندارد. برای تشویق مردم موضوع عاطفه،